

تفسیر سورہ مبارکہ الحاقہ

برگرفته از تفسیر نور

دبیرستان روزبه (دوره اول)

آیات ۱۴ تا ۱۸

سال تحصیلی ۹۹۰۰

ترم اول

بسم الله الرحمن الرحيم

وَ حُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً
وَاحِدَةً «۱۴»
و زمین و کوهها برگرفته و در هم کوبیده شوند،
یک در هم کوبیدنی.

فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ «۱۵»
وَ أَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ
وَاهِيَةٌ «۱۶»
پس در آن روز، واقعه (قیامت) به وقوع پیوندد.
و آسمان بشکافد و در آن روز سست گردد.
واهیة»

وَ الْمَلِكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَ يَحْمِلُ عَرْشَ
رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَانِيَةٌ «۱۷»
و فرشتگان در اطراف آن هستند (و منتظر
فرمانند) و عرش پروردگارت را در آن روز
هشت نفر (از فرشتگان یا اولیای خدا) بالای سر
خود حمل می کنند.

يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ
خَافِيَةٌ «۱۸»
در آن روز شما (برای حساب) عرضه می شوید (در
حالی که) هیچ چیز پنهانی از شما مخفی نماند.

نکته ها:

- «دک» به معنای خرد و ویران کردن است و به زمین صاف و نرم نیز گفته می شود.
- «واهیة» به معنای سست و «أرجاء» به معنای اطراف و نواحی است.
- تکرار کلمه «يَوْمَئِذٍ» در این آیات نشانه اهمیت روز قیامت است.
- امام صادق علیه السلام فرمود: هشت نفری که حامل عرش هستند، بعضی از آنان پیامبر و بعضی امام هستند: «نوح، ابراهیم، موسی، عیسی، محمد، علی، حسن و حسین» و مراد از عرش، علم الهی است. بنابراین در قیامت، بالاتر از فرشتگان «فَوْقَاهُمْ» اولیای خدا هستند که عملکرد مردم را می دانند.

- امام علی علیه السلام فرمود: عرش الهی، تخت نیست، بلکه موجودی است محدود و مخلوق و تحت تدبیر که ملائکه با قدرتی که از طرف خداوند دارند مأمور به حمل آن هستند.

پیام ها:

- ۱- نفخ در صور، از امور حتمی است. «فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ»
- ۲- متلاشی شدن نظام موجود، از طریق صدای رعد آساست. نُفِخَ فِي الصُّورِ...
فَدَكَّتَا
- ۳- زمین از مدار حرکت خود خارج، کوهها از جایگاه خود کنده و در یک برخورد در هم کوبیده می شوند. «وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدَكَّتَا»
- ۴- فروپاشی کوهها با شدت و سرعت خواهد بود. «دَكَّةً وَاحِدَةً»
- ۵- واقعه مهم، قیامت است و هر واقعه دیگر نسبت به آن ناچیز است. «وَوَقَعَتِ
الْوَاقِعَةَ»
- ۶- پایان آسمان محکم، «سَبْعًا شِدَادًا» سستی است. «فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ»
- ۷- گرچه در قیامت نظام موجود بهم می خورد ولی نظام دیگری حاکم می شود، نظامی که با حضور فرشتگان برپا می شود. «وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ
فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَانِيَةٌ»
- ۸- تمام ابعاد پنهان شخصیت انسان در قیامت به نمایش گذاشته می شود و شخصیت واقعی انسان، خوبی ها و بدی ها، افکار و انگیزه ها، نقص ها و کمالات، کشف و عرضه می شود. «لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ»